

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 301/2020-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. júna 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca), zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Petra Molnára predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], Ústav na výkon väzby [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Lukášom Polákom, advokátska kancelária, Hlavná 137, Prešov, vo veci namietaného porušenia čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj čl. 5 ods. 1 písm. c) a čl. 6 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tpo 14/2020 a jeho uznesením z 31. marca 2020 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Argumentácia ústavnej sťažnosti

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. mája 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], Ústav na výkon väzby [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj čl. 5 ods. 1 písm. c) a čl. 6 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)

postupom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tpo 14/2020 a jeho uznesením z 31. marca 2020.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ 12. februára 2020 doručil Krajskej prokuratúre v Banskej Bystrici (ďalej len „prokurátor“) žiadosť o prepustenie z väzby. Odôvodnil ju tým, že proti nemu vedené trestné stíhanie nie je postavené na relevantných dôkazoch, z ktorých by bolo možné vyvodit' dôvodné podozrenie zo spáchania stíhaného skutku. Namietal ďalej, že deklarovaný väzobný dôvod je len formálny a nevyplýva zo žiadnych konkrétnych skutkových okolností, ktoré by vyplývali zo zákonne zabezpečených dôkazov obsiahnutých vo vyšetrovacom spise. Napokon poukázal na nečinnosť orgánov činných v trestnom konaní, ktoré aj napriek tomu, že ide o väzobnú vec, nepostupovali bez priet'ahov a za 66 dní od uvalenia väzby nedokázali legitimizovať trvanie väzobného stíhania.

3. Uznesením Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 36 Tp 103/2019 z 9. marca 2020 bola žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby zamietnutá.

4. Proti uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ prostredníctvom svojho obhajcu sťažnosť, v ktorej (okrem iného) namietal, že okresný súd neuviedol žiadne konkrétne skutočnosti opodstatňujúce jeho väzobné stíhanie. Namietal ďalej, že okresný súd „reálnu“ obavu z pokračovania v trestnej činnosti odvodil výlučne a len z vysoko subjektívnych domnienok a špekulácií. Tvrdil tiež, že okresný súd sa nevysporiadal so všetkými námietkami, ktoré proti väzobnému stíhaniu uviedol sťažovateľ v žiadosti o prepustenie z väzby, ako aj v rámci informatívneho výsluchu. Napokon vytýkal aj absenciu proporcionálneho váženía skutočností svedčiacich pre väzbu a proti nej, ako aj to, že okresný súd zápisnične nezaprotokoloval sťažovateľovu výpoveď.

5. Uznesením krajského súdu č. k. 3 Tpo 14/2020-568 z 31. marca 2020 bola sťažnosť podaná sťažovateľom proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 36 Tp 103/2019 z 9. marca 2020 zamietnutá ako nedôvodná podľa ustanovenia § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

6. Podľa názoru sťažovateľa je postup všeobecných súdov v rozpore s aktuálnou rozhodovacou praxou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) vo vzťahu k dĺžke konania a vo vzťahu k výkonu skutočnej súdnej ochrany garantovaných práv sťažovateľa. Uznesenia všeobecných súdov nie sú ústavne akceptovateľné, lebo väzba sťažovateľa je v celom rozsahu založená na abstraktnej úvahe a fráзовitých vyjadreniach bez toho, aby sa vychádzalo z konkrétnych skutkových okolností, to všetko pri ignorovaní zásadných námietok sťažovateľa, s ktorými sa všeobecné súdy dostatočne nevysporiadali. Všeobecné súdy porušili smernicu Európskeho parlamentu a rady (EÚ) č. 2016/343 z 9. marca 2016 o posilnení určitých aspektov prezumpcie nevinu a práva byť prítomný na konaní pred súdom v trestnom konaní, a to tým, že sťažovateľa označili ako odsúdeného. Obsah uznesení všeobecných súdov vytvára dojem, že nie orgány činné v trestnom konaní musia preukázať opodstatnenosť trestného stíhania a dôvod preventívnej väzby, ale sťažovateľ má preukazovať svoju nevinu, ako aj dôvod, prečo nemá byť vo väzbe. Preto možno hovoriť o aplikovaní prezumpcie viny.

7. V súvislosti s dĺžkou rozhodovania všeobecných súdov o žiadosti o prepustenie z väzby sťažovateľ zdôrazňuje, že jeho žiadosť bola prokurátorovi doručená 12. februára 2020. Prokurátor doručil svoje zamietavé stanovisko k žiadosti spolu so spisovým materiálom okresnému súdu 24. februára 2020. Výsluch sťažovateľa sa pred okresným súdom konal 9. marca 2020. Po podaní sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu bol spis doručený krajskému súdu 24. marca 2020. Krajský súd rozhodol o sťažnosti 31. marca 2020. Z uvedeného podľa názoru sťažovateľa vyplýva, že od podania žiadosti o prepustenie z väzby do právoplatného rozhodnutia uplynula lehota 48 dní. Sťažovateľ považuje za hodné zmienky aj to, že 1. apríla 2020 na dopyt jeho obhajcu asistentka senátu krajského súdu 3 Tpo uviedla, že o sťažnosti nebolo rozhodnuté. Napriek tomu na druhý deň bola obhajcovi sťažovateľa doručená zápisnica z neverejného zasadnutia krajského súdu konaného ešte 31. marca 2020.

8. Vychádzajúc z judikatúry ESLP v konkrétne označených prípadoch dospieva sťažovateľ k záveru, že dĺžka konania v rozsahu 48 dní nebola primeraná. Trvalo takmer dva týždne, kým sa spisový materiál dostal spolu so žiadosťou o prepustenie z väzby na okresný súd, bezmála ďalšie dva týždne trvalo, kým okresný súd nariadil termín

výsluchu sťažovateľa, po rozhodnutí okresného súdu prešli ďalšie dva týždne, kým bol spisový materiál predložený krajskému súdu sídliacemu v tom istom meste, a napokon ďalší týždeň trvalo, kým krajský súd vo veci rozhodol.

9. V súvislosti s odôvodnením uznesení všeobecných súdov sťažovateľ uvádza, že okresný súd potrebu izolácie sťažovateľa od spoločnosti odôvodnil použitím stereotypných formulácií. Vôbec sa nezaoberal skutočnosťami svedčiacimi proti väzobnému stíhaniu. Stereotypne konštatoval, že páchanie trestnej činnosti predstavuje pre sťažovateľa zdroj príjmov na pokrývanie jeho životných potrieb. K tomuto konštatovaniu dospel len preto, lebo nevenoval nevyhnutnú pozornosť skutočnostiam obsiahnutým v žiadosti o prepustenie z väzby, resp. vo výsluchu sťažovateľa a v prednese jeho obhajcov. Rozhodnutie okresného súdu je tak paušálnym, mechanickým a fráзовitým väzobným uznesením, ktoré je čo sa týka počtu strán rozsiahle, ale čo sa týka obsahu chudobné. Okresný súd používa doslovné vety z návrhu prokurátora na vzatie do väzby, resp. z jeho stanoviska k žiadosti o prepustenie z väzby, ale aj z uznesenia krajského súdu z prvopočiatku väzby, to všetko bez vlastnej logickej úvahy, ktorá by reflektovala na skutočnosti uvedené v žiadosti o prepustenie z väzby a v stanovisku sťažovateľa.

10. Okresný súd potrebu väzby odôvodnil konštatovaním, že sťažovateľ by mohol pokračovať v páchaní trestnej činnosti, lebo ako dlhoročný licencovaný predajca zbraní pozná iných predajcov. Takéto konštatovanie nie je ústavne konformné a neobstojí, lebo mu chýba skutočný motív a pohnútky v pokračovaní v trestnej činnosti a navyše absentuje akékoľvek bezprostredne hroziace nebezpečenstvo. Takéto vymedzenie dôvodu preventívnej väzby je výlučne v rovine domnienky a nie je ústavne udržateľné. Európsky súd pre ľudské práva pritom považoval za porušenie čl. 5 ods. 3 dohovoru prípad, keď súdne rozhodnutie o preventívnej väzbe bolo odôvodnené iba krátkou štandardnou formuláciou, podľa ktorej obvinený by mohol pokračovať v trestnej činnosti (Sulaoja proti Estónsku). Na toto rozhodnutie EŠLP odkazuje aj ústavný súd vo viacerých nálezochoch.

11. Okresný súd sa nevysporiadal ani so skutočnosťou, že dôkazná situácia sa od počiatočného rozhodovania o väzbe žiadnym výrazným spôsobom nezmenila a neumocnila tak podozrenie voči sťažovateľovi. Okresný súd nezohľadnil skutočnosť, že sťažovateľ

počas vyšetrovania navrhoval na svoju obhajobu vykonanie niekoľko desiatok dôkazov spôsobilých vyvrátiť mylnú interpretáciu zistených skutočností, no do dňa rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby nebolo vykonanie týchto dôkazov umožnené. Zo stanoviska prokurátora je pritom evidentné, že sa snaží ospravedlniť nečinnosť vyšetrovateľa, keď uvádza chronológiu vykonaných procesných úkonov. Paradoxne, ním uvádzané úkony len zvýrazňujú pasivitu vo vyšetrovaní. Postup orgánov činných v trestnom konaní bezpochyby vzbudzuje dôvodné podozrenie, že trestnému stíhaniu sa nevenuje náležitá pozornosť a osobitná starostlivosť. Orgány činné v trestnom konaní za 106 dní (od vznesenia obvinenia do rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby) nevyprodukovali žiaden ďalší významný dôvod, ktorý by posilnil podozrenie vo vzťahu k sťažovateľovi. Okresný súd však pasivitu orgánov činných v trestnom konaní prehliada, a tým ignoruje ústavné právo sťažovateľa byť vo väzbe len po nevyhnutnú dobu, ktorá je v korelácii s jeho právom na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

12. Navyše neboli produkované žiadne nové dôkazy, ktoré by zosilnili tvrdený väzobný dôvod prezentovaný v prvopočiatoch rozhodovania o väzbe. Vo vyšetrovacom spise sa nenachádza žiaden dôkaz, z ktorého by vyplývali konkrétne skutočnosti zdôvodňujúce preventívnu väzbu. Okresný súd bol povinný odôvodniť, či a do akej miery by prepustenie sťažovateľa zvyšovalo riziko naplnenia konania odôvodňujúceho preventívnu väzbu, a rovnako zhodnotiť, či intenzita zásahu do jeho osobnej slobody nie je neprimeraná k miere zvýšenia tohto rizika. Bolo teda potrebné vykonať test proporcionality väzby minimálne z pohľadu argumentov uplatnených sťažovateľom.

13. Okresný súd sa nijako nevysporiadal so skutočnosťou, že koncept vyšetrovacieho spisu predloženého súdu nemal očíslované všetky svoje strany. Nezaoberal sa ani tým, že do vyšetrovacieho spisu nebol zažurnalizovaný obhajobou predložený významný dôkaz, a to znalecký posudok Ing. Godočíka, v ktorom tento extrahoval metadáta z fotografií vyhotovených sťažovateľom. Do spisu neboli zažurnalizované ani obhajobné návrhy na vykonanie dokazovania. Okresný súd nereagoval ani na skutočnosť, že z 9233 zachytených telefonátov a SMS správ bolo prepísaných iba takmer 100, čo znamená selektívne vyhodnotenie, čo je a čo nie je podstatné pre objektívne posúdenie veci. Nezákonnou selekciou týchto záznamov telekomunikačnej prevádzky a zvýrazňovaním

jednotlivých pasáží častí prepísaných záznamov sa podsúva tunelová interpretácia skutkového deja. Okresný súd sa nevysporiadal ani s tým, že obsah predloženého konceptu vyšetrovacieho spisu je tvorený aj množstvom úradných záznamov operatívnych pracovníkov Policajného zboru, pričom tieto tvoria skoro polovicu celého jedného zväzku. Predloženie týchto úradných záznamov pritom determinuje nezákonný postup spočívajúci v podsúvaní orgánmi činnými v trestnom konaní vnímanej verzie priebehu skutkového deja. Okresný súd sa nezaoberal skutočnosťami, ktoré sťažovateľ v rámci výsluchu vyčerpávajúco uvádzal a ktoré preukázateľne negovali nesprávnu interpretáciu nepriamych dôkazov obsiahnutých vo vyšetrovacom spise.

14. Nezákonnosť postupu okresného súdu zvyrazňuje aj fakt, že do zápisnice o výsluchu sťažovateľa konanom 9. marca 2020 sa neuviedlo to najpodstatnejšie, teda jeho výpoveď. Táto skutočnosť len zvyrazňuje prístup súdu k takému závažnému rozhodovaniu, akým rozhodovanie o väzbe bezpochyby je, a demonštruje necitlivé nazeranie na ústavné práva sťažovateľa.

15. Sťažovateľ napadol uznesenie okresného súdu okrem iného z dôvodu, že zamietnutie jeho žiadosti o prepustenie z väzby nebolo založené na konkrétnych skutočnostiach odôvodňujúcich väzbu, keďže okresný súd odôvodnil preventívnu väzbu sťažovateľa iba jej zákonným znením a vysoko subjektívnymi a neodôvodnenými domnienkami a názormi. S touto zásadnou námietkou sa krajský súd vôbec nevysporiadal, pretože sa iba „plne stotožnil“ s dôvodmi uvedenými v uznesení okresného súdu. Rovnako ako okresný súd neuviedol žiadne konkrétne skutkové okolnosti, z ktorých by dôvod preventívnej väzby vyplynul, a neuviedol ani žiadne konkrétne dôkazy, z ktorých by takéto skutkové okolnosti mohli byť zistené. S námietkami sťažovateľa týkajúcimi sa absencie dôvodného podozrenia zo spáchania stíhaného skutku, ako aj absencie samotného dôvodu preventívnej väzby (rozsiahlo popísanými a preukázanými v odôvodnení jeho sťažnosti) sa krajský súd nevysporiadal, tieto odignoroval a vôbec sa k nim nevyjadril.

16. Uznesenie krajského súdu o zamietnutí sťažnosti je formálne a evidentne v ňom absentujú odpovede na viaceré a konkrétne námietky uvedené v sťažnosti. Krajský súd iba stručne uviedol, že aj on zistil existenciu dôvodu väzby podľa ustanovenia § 71 ods. 1

písm. c) Trestného poriadku, a doplnil, že v prípade prepustenia na slobodu by sťažovateľ mohol pokračovať v páchaní trestnej činnosti, keďže má kontakty na iných predajcov zbraní. Takéto konštatovanie je v príkrom rozpore s dôvodom väzby v zmysle ustanovenia § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, kde sa vyžaduje dôvodná obava s určitým stupňom pravdepodobnosti, že obvinený bude pokračovať v páchaní trestnej činnosti (nie teda, že by v páchaní trestnej činnosti mohol pokračovať). Z obsahu zápisnice o neverejnom zasadnutí krajského súdu je zrejmé, že celkové rozhodovanie senátu trvalo 20 minút. Za tento čas sa senát podľa zápisnice oboznámil so 17-stranovým uznesením okresného súdu, 17-stranovou zápisnicou o výsluchu sťažovateľa v spojení s jeho písomnou výpoveďou, so 7-stranovým odôvodnením sťažnosti a s nekonkretizovanou podstatnou časťou spisu. Senát krajského súdu stihol počas 20 minút prečítať a relevantne posúdiť najmenej 41 strán a následne potom po porade prijať rozhodnutie. Uvedené okolnosti len zvyrazňujú to, že krajský súd sa dostatočne nezaoberal dôvodmi podanej sťažnosti a väzbu posúdil formálne, paušálne, automaticky a bez starostlivého posúdenia veci a individuálnych okolností sťažovateľa. Vzhľadom na odôvodnenie uznesení všeobecných súdov vyznieva väzba skôr ako prostriedok na získanie priznania sťažovateľa, resp. na uľahčenie trestného stíhania, nie teda ako zákonný a ústavne konformný zabezpečovací inštitút.

17. V súvislosti s väzobným dôvodom podľa ustanovenia § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažovateľ uvádza, že preventívna väzba je v jeho prípade odôvodnená len paušálnou formuláciou, podľa ktorej v prípade prepustenia na slobodu by mohol pokračovať v páchaní obdobnej trestnej činnosti. Z uznesení všeobecných súdov nie je zrejmé, z čoho plynie tento hypotetický dôvod preventívnej väzby. Uvedené nevyznieva presvedčivo v nadväznosti na viaceré skutočnosti a dôkazy, na ktoré sťažovateľ poukázal v žiadosti a v rámci výsluchu. Konštatovanie všeobecných súdov, podľa ktorého vzhľadom na svoje kontakty by sťažovateľ mohol pokračovať v trestnej činnosti, nemožno vnímať inak, ako fiktívny dôvod paušalizujúci väzobné stíhanie. Skutočnosť, že sa sťažovateľ pozná so zbrojármi a inými predajcami zbraní, sama osebe v materiálnom právnom štáte nemôže byť podkladom pre taký vážny zásah do garantovaných práv, akým väzba bezpochyby je. Uvedenému fiktívnemu dôvodu predsa chýba reálny základ a bezprostredne hroziace nebezpečenstvo. Navyše, sťažovateľ preukázal, že nemá žiaden skutočný dôvod pokračovať

v páchaní akejkoľvek trestnej činnosti, má svoj domov, rodinu, dve maloleté deti a prácu na pile (a tým zabezpečený legálny príjem, ktorý ďaleko prevyšuje všetky náklady nevyhnutné na chod domácnosti a živobytie jeho rodiny).

18. K otázke nahradenia väzby miernejším opatrením sťažovateľ uvádza, že aj v tomto smere vykazujú uznesenia všeobecných súdov prvky formálnosti a nedostatočného odôvodnenia, lebo používajú výlučne fráзовité vyjadrenia o jednotlivých prostriedkoch nahradenia väzby bez toho, aby nemožnosť ich aplikácie opreli o skutočné konkrétne okolnosti. Okresný súd sa k ponúkanej peňažnej záruke postavil kategoricky odmietavo, sťažovateľa v tejto skutočnosti ani len nevypočul a tento prostriedok nahradenia väzby en bloc odmietol. Toto pochybenie nenapravil ani krajský súd, a to napriek tomu, že to sťažovateľ v podanej sťažnosti namietal. Všeobecné súdy iba konštatovali, že nezistili žiadne výnimočné okolnosti pre nahradenie väzby. Nie je však zrejmé, akým spôsobom sa zaoberali možnosťou nahradenia väzby a ako skúmali existenciu výnimočných okolností.

19. Je pravdou, že sťažovateľ je stíhaný za obzvlášť závažný zločin, kde väzbu možno nahradiť len v tom prípade, ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu. Tieto výnimočné okolnosti môžu spočívať tak v osobe eventuálneho páchatel'a, v sociálnom prostredí, z ktorého pochádza, ako aj v osobitostiach daného prípadu, prípadne spôsobe jeho vyšetrovania, pričom je nevyhnutné brať do úvahy i „kvalitu“ ponúkanej náhrady. Ak bola výslovne ponúknutá záruka, sľub sťažovateľa, ako aj žiadosť o monitorovanie jeho pohybu technickými prostriedkami, musia sa dôvody prijatia alebo neprijatia týchto prostriedkov nahrádzajúcich väzbu zodpovedne vyjadriť v odôvodnení uznesenia.

20. Sťažovateľ požaduje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„I. Základné práva Sťažovateľa [redacted], nar.: [redacted], trvale bytom: [redacted] podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a podľa čl. 6 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Uznesením Krajského súdu v Žiline z 31. marca 2020 v konaní vedenom pod sp. zn.: 3Tpo/14/2020 v spojení s Uznesením Okresného súdu Žilina z 09. marca 2020 v konaní vedenom pod sp. zn.: 36Tp/103/2019 porušené boli.

II. Uznesenie Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 3Tpo/14/2020 z 31. marca 2020 zrušuje.

III. Ústavný súd Slovenskej republiky v súlade s čl. 127 ods. 2 ústavy prikazuje Krajskému súdu v Žiline prepustiť Sťažovateľa bezodkladne na slobodu.“

II.

Skutkový stav veci

21. Zo zápisnice o výsluchu na okresnom súde vo veci sp. zn. 36 Tp 103/2019 z 9. marca 2020 vyplýva, inter alia, že sťažovateľ uviedol:

„Poučeniu som porozumel. V celom rozsahu zotrávam na podanej žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu, ako aj na dôvodoch v nej uvádzaných. Na začiatku sa chcem v krátkosti vyjadriť ku stanovisku smerovanému pre Europol zo dňa 12.02.2019, ktoré dalo podnet pre začatie tohto trestného stíhania. Mám to pripravené v písomnej podobe, ktorú po skončení výsluchu doložím do spisu, nakoľko sa jedná o väčší rozsah v počte niekoľko rukou písaných strán.

Obvinený prednáša svoje stanovisko v súlade s jeho písomným vyhotovením, ktoré po skončení prednesu predložil súdu a toto bude založené do spisu ako súčasť zápisnice o výsluchu.“

22. Z predložených kópií z vyšetrovacieho spisu vyplýva, že na s. 432 až 448 sa nachádza rukou písaná výpoveď začínajúca sa slovami: *„Vážená pani sudkyňa“*, pričom výpoveď nie je podpísaná a nie je opatrená ani dátumom. K rukou písanému textu je pripojený jeho prepis tlačným písmom (pravdepodobne pomocou počítača) bez číslovania strán, a to na nie celých 6 stranách.

23. Z uznesenia okresného súdu sp. zn. 36 Tp 103/2019 z 9. marca 2020 vyplýva, že ním bola žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby, resp. o nahradenie väzby písomným sľubom, prípadne dohľadom probačného a mediačného úradníka alebo peňažnou zárukou zamietnutá.

Podľa konštatovania okresného súdu sťažovateľ bol uznesením okresného súdu sp. zn. 36 Tp 103/2019 z 9. decembra 2019 v spojení s uznesením krajského súdu č. k.

3 Tpo 66/2019-305 zo 7. januára 2020 vzatý do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku s účinnosťou od 6. decembra 2019 o 4.55 h. Zároveň bola zamietnutá žiadosť sťažovateľa o nahradenie väzby písomným sľubom, peňažnou zárukou, dohľadom probačného a mediačného úradníka a zárukou dôveryhodných osôb.

Podľa ďalšieho konštatovania okresnému súdu bola 24. februára 2020 doručená žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu a nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka, resp. peňažnou zárukou z 12. februára 2020, a to spoločne so zamietavým stanoviskom prokurátora z 21. februára 2020. V žiadosti o prepustenie z väzby sťažovateľ uvádza:

«... už pri rozhodovaní sudkyne pre prípravné konanie o jeho vzatí do väzby neexistovali a ak existovali, tak medzičasom pominuli, predovšetkým materiálne väzobné podmienky, pri ktorých absentuje dôvodnosť vedeného trestného stíhania a tiež len formálne deklarovany väzobný dôvod. K absencii dôvodnosti vedeného trestného stíhania obvinený poukazuje na to, že trestné stíhanie, ktoré je základnou podmienkou zákonnosti pozbavenia jeho osobnej slobody, musí vychádzať z konkrétnych skutočností zistených z konkrétnych dôkazov, ktoré boli získané zákonným spôsobom a nie z abstraktnej a zovšeobecňujúcej úvahy. Obvinený v tomto smere poukazuje na odôvodnenie uznesenia o vznesení obvinenia ako aj uznesenia o jeho vzatí do väzby, kde dôvodnosť vedeného trestného stíhania voči jeho osobe sa opiera výlučne o rad nepriamych dôkazov, ktoré boli navyše bez ich náležitého posúdenia subjektívne interpretované, nesprávne posúdené a boli podkladom pre tvrdenú existenciu vedomostnej zložky nepriameho úmyslu, že vedel, že osoby [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] reaktivujú zbrane kategórie D nakúpené prostredníctvom jeho obchodnej spoločnosti. Prijaté závery týkajúce sa vedomostnej zložky sú predčasné, nesprávne a v príkrom rozpore s objektívnou pravdou. Ďalej poukazuje na znenie pasáže z uznesenia o vznesení obvinenia, kde sa uvádza, že mal prekryvať skutočných nákupcov zbraní kategórie D falošnými identitami v tzv. záznamovej knihe. Takýto záver vyšetrovateľa nemá svoj podklad vo vykonaných dôkazoch a je v rozpore so skutočnosťou a formálnou logikou. Všetky osoby uvedené v záznamovej knihe, ktorú viedol v súlade s vyhláškou č. 555/2003 Z. z., sú osobami skutočnými, ktoré reálne prišli do priestorov jeho obchodnej spoločnosti a nakúpili a prevzali si flobertové zbrane. V záznamovej knihe uvádzal všetky údaje, ktoré mal, k čomu si navyše pri každej osobe vyhotovoval fotografiu jej dokladu totožnosti a

predmetné doklady zasielal príslušníkom SIS a Polície SR. Preto je nanajvýš absurdné konštatovať, že mal falšovať identity nákupcov. Nemalo by logiku, aby v takomto prípade zasielal „falošné“ záznamové knihy príslušníkom Polície SR a SIS a tým prispieval k vlastnému usvedčeniu. Absurdné je to podľa obvineného o to viac, že ak by tam identitu osoby nákupcu neuvádzal vôbec, dopustil by sa len priestupku na úseku zbraní a streliva.

V ďalšej časti žiadosti obvinený spochybňuje závery vyplývajúce zo záznamov zabezpečených z výstupov ITP vyhotovených pred začatím trestného stíhania, ako aj po jeho začatí. Záznamy podľa obvineného nepredstavujú kompletný prepis výstupov ITP a teda nemôžu byť objektívnym a zákonným podkladom pre závery o dôvodnosti jeho stíhania. Navyše, časť týchto záznamov bola vyhotovovaná pred začatím trestného stíhania, za účelom získavania výlučne operatívnych informácií podľa zákona č. 166/2003 Z. z., k čomu je podľa obvineného na mieste konštatovať nemožnosť použitia týchto záznamov ako dôkazu, nakoľko k nim do dnešného dňa nie je vyhotovený doslovný prepis a tiež je namieste konštatovať nepoužiteľnosť častí týchto záznamov v prebiehajúcom trestnom konaní s odkazom na aktuálnu rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít. Odhliadnuc od uvedeného, obvinený k predmetným záznamom vyslovuje záver, že ich prepisy žiadnym spôsobom nedeterminujú existenciu jeho vedomosti o tom, že sa konkrétne osoby dopúšťali konkrétneho trestného činu. Nie je mu preto známe, ako možno dospieť k záveru o dôvodnosti vedeného trestného stíhania voči jeho osobe s odkazom na výstupy zo záznamov ITP. V ďalšej časti žiadosti spochybňuje výpovede osoby [REDAKOVANÉ]. K tomu uvádza, že jeho výsluch bol realizovaný v procesnom postavení zadržanej osoby, čo má nutne za následok jeho nepoužiteľnosť v trestnom stíhaní. Obsah tohto výsluchu je spleťou nesprávne interpretovaných skutočností, ktorých ozrejmenia sa domáha od rozhodnutia o vzatí do väzby, čo mu vyšetrovateľ neumožňuje. Ďalej uvádza, že obvinený [REDAKOVANÉ] po vznesení obvinenia nevypovedal, k čomu zároveň dodáva, že pred sudkyňou pre prípravné konanie pri rozhodovaní o väzbe uviedol, že si len myslí, že mal vedieť (obvinený) o jeho protiprávnom konaní. Konštatuje, že to, že si niekto niečo myslí, nemôže byť podkladom na vyslovenie dôvodnosti vedeného trestného stíhania.

Obvinený uvádza, že o tom, ako spoluobvinení [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] naložia so zbraňami kategórie D, ktorých predaj podľa neho sprostredkovali, mu nebolo do času zadržania známe. Obvinený k tomu ponúka tvrdenie, že je dôležité nepozerať sa

na predmetnú vec dnešnými očami, kedy je už zrejmé, akého konania sa [REDACTED] a [REDACTED] dopúšťali, ale je potrebné sa na to pozerat' tak, že čo si o nich mohol myslieť v čase, keď navštevovali jeho sklad. K tomuto uvádza, že v tom čase bol jediným konateľom a spoločníkom obchodnej spoločnosti [REDACTED], s.r.o., ktorej bola vydaná zbrojná licencia typu C, v zmysle ktorej bol okrem iného oprávnený nadobúdať a držať zbrane kategórie B, C, D, v zmysle zákona č. 190/2003 Z. z., ako aj strelivo do týchto zbraní a podľa toho istého zákona mohla nadobúdať zbrane kategórie D do vlastníctva každá fyzická osoba staršia ako 18 rokov, ktorá je v plnom rozsahu spôsobilá na právne úkony, a to bez určenia maximálneho počtu zbraní na jednu osobu. Zbrane kategórie D sú tak voľne predajné osobám, ktoré splnia podmienku veku a spôsobilosť na právne úkony. Ako držiteľ zbrojnej licencie má povinnosť viesť evidenciu o predaji zbraní kategórie D v tzv. záznamovej knihe. Osoby [REDACTED] a [REDACTED] prejavovali záujem sprostredkovať kúpu zbraní kategórie D. Zbrane, ktoré boli osobám prichádzajúcim v sprievode [REDACTED] alebo [REDACTED] odovzdané prostredníctvom jeho spoločnosti, boli riadne zakúpené a oficiálne prerobené na kategóriu D firmou [REDACTED] - [REDACTED], ktorá je držiteľom zbrojnej licencie typu A a B - vývoj, výroba zbraní a streliva a opravy, úpravy, ničenie a znehodnocovanie zbraní a streliva. Osoby prichádzajúce v doprovode [REDACTED] a [REDACTED] spĺňali podmienku veku a spôsobilosti na právne úkony, a teda neexistoval žiadny legitímny dôvod nevydať im predmetné zbrane.

Ďalej argumentuje, že čo sa dôvodnosti vznesenia obvinenia aj podľa kvalifikovanej skutkovej podstaty týka, tak k tomuto sa vyšetrovateľ v uznesení o vznesení obvinenia nevyjadruje takmer vôbec. K dôvodnosti podozrenia zo spáchania trestného činu formou organizovanej skupiny sa vyšetrovateľ vyjadruje na str. 12 a 13 uznesenia, pričom uvádza výlučne a len formálne frázy s konštatovaním, že spáchanie skutku organizovanou skupinou vyplýva zo zadovážených podkladov z vyšetrovacieho spisu. Aké podklady mal na mysli opäť nie je zrejmé a nie je zrejmé, z akých dôkazov vyplýva plánovitosť, organizovanosť a koordinácia jeho ako člena organizovanej skupiny a najmä z čoho má vyplývať vedomosť o ich protiprávnom konaní a rozdelení úloh [REDACTED] a [REDACTED]. K dôvodom použitia kvalifikovanej skutkovej podstaty trestného činu nedovoleného ozbrojovania sa vyšetrovateľ vyjadruje v minimálnej miere a to v poslednom odseku na str. 13 uznesenia, pričom v tejto otázke odkazuje na rozhodnutie NS SR 5 Tdo/83/16 a zároveň dodáva, že presné vyčíslenie

majetkového prospechu bude predmetom ďalšieho dokazovania. Pri trestnom čine skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie ostalo vymedzenie škody vyšetrovateľom absolútne nepovšimnuté, a preto použitie kvalifikovanej skutkovej podstaty ostáva neodôvodnené a svojvoľné. Obvinený zastáva názor, že kvalifikácia skutkov bola zadefinovaná zámerne, s cieľom zvýšiť závažnosť spáchaných trestných činov a vymedziť ich ako obzvlášť závažné zločiny z dôvodu, aby eventuálna možnosť nahradenia väzby bola podmienená výnimočnými okolnosťami. Preto mu nie je vôbec zrejmé, prečo väzobné súdy považovali podozrenia zo spáchania trestných činov nedovoleného ozbrojovania a skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie v rozsahu základnej, ako aj v rozsahu ich kvalifikovaných skutkových podstatí, za dôvodné.

V ďalšej časti svojej argumentácie uvádza, že je zarážajúce, že OČTK po rozhodnutí súdu o jeho vzatí do väzby, do dňa podávania žiadosti, t. j. za 66 dní nevykonali žiaden relevantný úkon, čím podľa obvineného nepostupovali v predmetnej väzobnej veci prednostne a urýchlene, čo samo osebe predstavuje dôvod na prepustenie jeho osoby na slobodu, pretože v prípade jeho ďalšieho zotrvania vo väzbe by došlo k porušeniu čl. 5 ods. 3, čl. 6 ods. 1 Dohovoru, čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR. K tomuto bodu poukazuje obvinený na celý rad rozhodnutí ESLP, ako aj na rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu s konštatovaním, že dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu môže byť pre väzbu samo osebe len dočasným väzobným dôvodom. Pokiaľ má väzba trvať aj naďalej, musí k tomu jej základnému predpokladu prístupíť ďalší významný a dostatočný dôvod, resp. dôvody a kompetentné orgány musia navyše vo väzobnej veci postupovať s osobitnou starostlivosťou.

Obvinený argumentuje, že OČTK zostávajú v jeho prípade naďalej pasívne v zisťovaní ďalších a významných dôvodov, ktoré by boli spôsobilé legitimizovať ďalšie trvanie väzby. Poukazuje na to, že listami zo dňa 22.01.2020 a zo dňa 04.02.2020 požiadal vyšetrovateľa o vykonanie celkovo 23 dôkazov, ktoré hodnoverne vyvracajú domnienky a špekulácie, na ktorých je postavené obvinenie voči jeho osobe. Vyšetrovateľ napriek jeho zákonnej povinnosti postupovať v jeho prípade prednostne a urýchlene, ním navrhnuté dôkazy nevykonával a k návrhom sa ani len nevyjadril. Obvinený preto zastáva názor, že jeho väzobné stíhanie sa javí skôr ako cieľ OČTK, ktoré vyvíjajú činnosť len do rozhodnutia

súdu o jeho vzatí do väzby a následne, po rozhodnutí súdu, rezignujú na svoje povinnosti a nevenujú väzobnej veci žiadnu pozornosť.

K neexistencii väzobného dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. obvinený uvádza, že väzba je krajným prostriedkom a je najzávažnejším zásahom do základných ľudských práv a slobôd, ku ktorému dochádza v dobe, kedy o vine obvineného nie je ešte právoplatne rozhodnuté a naráža tým priamo na princíp prezumpcie nevinu, a preto je pozbavenie osobnej slobody ospravedlniteľné iba tam, kde je to absolútne nevyhnutné a v súlade so zásadou proporcionality, primeranosti, fakultatívnosti a subsidiarity. Obvinený je presvedčený, že v jeho prípade objektívne neexistuje žiadny dôvod, prečo by trestné stíhanie nemohlo byť vedené bez jeho izolácie od spoločnosti. Skutočnosť, že sa predmetná trestná vec týka zbraní, neoprávňuje k tomu, aby prokurátor a súd materiálne dôvody väzby posudzoval abstraktnejšie a extenzívnejšie. Obvinený interpretuje, že v jeho prípade bola existencia dôvodu preventívnej väzby odôvodnená s odkazom na tvrdenie, že v prípade prepustenia na slobodu by mohol v trestnej činnosti pokračovať, keďže trestná činnosť je podkladom pre zabezpečovanie finančných prostriedkov na uspokojovanie jeho životných potrieb. Takéto tvrdenie nemá základ v žiadnych konkrétnych skutočnostiach, ktoré by vzišli z doposiaľ zabezpečených dôkazov. Obvinený odmieta záver o tom, že by si potreboval zabezpečovať finančné prostriedky páchaním trestnej činnosti. Obvinený poukazuje na čl. 17 Ústavy SR argumentuje, že zákonnosť väzby je determinovaná skutkovými okolnosťami a nie na základe abstraktných úvah. Majú byť skúmané dôvody pre a proti väzbe.

Proti väzbe svedčí jeho doterajší život, jeho rodinné prostredie, ktoré nedáva ani minimálny predpoklad pre páchanie akejkoľvek trestnej činnosti, čo podrobne rozvádza poukazom na zamestnania jednotlivých členov rodiny, na svoj doposiaľ bezúhonný život a svoju dlhoročnú prax v predaji zbraní prostredníctvom jeho spoločnosti na podklade platne vydannej zákonnej licencie. Proti väzbe ďalej podľa neho svedčí súhrn všetkých vystavených faktúr spoločnosti [REDAKOVANÉ], s.r.o., z ktorých je evidentné, že majoritná časť príjmov je tvorená jej drevospracujúcou činnosťou a nie predajom zbraní a streliva. K tomu obvinený bližšie poukazuje na súhrn súm zo 167 vystavených faktúr za drevospracujúcu činnosť od októbra 2018 po záver roku 2019, kedy bolo fakturovaných 725.190,80 €, čo potom vyvracia domnienku, že trestná činnosť kladená mu za vinu je zdrojom

na uspokojovanie jeho životných potrieb. K tomu obvinený ďalej vyčíslil mesačné náklady, ktoré potrebuje jeho rodina (772,50 €), z čoho časť hradí rodičovský príspevok, ktorý poberá jeho manželka (370,- €), a preto potrebuje mesačne zarobiť 402,50 €, čo ďaleko presahujú príjmy z jeho obchodnej spoločnosti len za jej drevospracujúcu časť. Je podľa obvineného preto absurdné a nelogické, prečo by si mal zabezpečovať príjem z trestnej činnosti, keď všetky náklady na jeho živobytie a živobytie jeho rodiny, pokrývajú príjmy z legálnej činnosti. Obvinený ďalej poukazuje na objednávky na I. Q kalendárneho roka 2020 v prospech jeho obchodnej spoločnosti vo výške 182.160,-€ s DPH. Proti väzbe tiež svedčí to, že vykonal viaceré kroky, ktorými deklaruje, že sa nebude ďalej venovať predaju zbraní a streliva. Dňa 19.12.2019 zrušil seba ako zodpovednú osobu na zbrojnej licencií vydannej spoločnosti [REDAKOVANÉ], s.r.o. a v rovnaký deň podal návrh na odvolanie z funkcie konateľa obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], s.r.o. Tiež sa chcel vzdať svojho obchodného podielu vo svojej obchodnej spoločnosti, čo mu bolo zabránené dozorujúcim prokurátorom, ktorý odmietol povoliť podpis podkladov na prevod obchodného podielu s odôvodnením, že do úvahy pripadá trest prepadnutia majetku. Týmto prevodom chcel preukázať, že so spoločnosťou [REDAKOVANÉ], s.r.o. a eventuálnym predajom zbraní nebude naďalej majetkovo prepojený, čím by negoval dôvod preventívnej väzby. Obvinený poukazuje na rozhodnutie OR PZ v Liptovskom Mikuláši, odboru poriadkovej polície, oddelenia dokladov, zo dňa 17.01.2020, ktorým mu bol zaistený zbrojný preukaz a tým pádom k dnešnému dňu neexistuje žiadna reálna možnosť pokračovania v obchodnej činnosti a nadobúdania alebo predaja akýchkoľvek zbraní, či už ním samotným alebo prostredníctvom jeho obchodnej spoločnosti. Proti väzbe svedčí aj to, že jeho životný štandard, ako aj štandard celej jeho rodiny, sa počas obdobia tvrdeného páchania stíhaného skutku žiadnym spôsobom nezmenil, v porovnaní s predchádzajúcim obdobím, čo len potvrdzuje, že z trestnej činnosti kladenej mu za vinu nemal žiaden nelegálny príjem. Proti väzbe svedčí, že v rozhodnom čase, aj počas celého podnikania, dlhodobo spolupracoval s OČTK. Naproti tomu v prospech väzby svedčí podľa obvineného len abstraktná úvaha a fráзовité vyjadrenia bez toho, aby táto úvaha a vyjadrenia vyplývali z konkrétnych skutkových okolností zistených zo zabezpečených dôkazov.

Záverom obvinený dáva prísľub, že v prípade prepustenia z väzby na slobodu sa bude v prvom rade venovať svojej rodine, výchove jeho maloletých detí a práci na pile a

zároveň bude v plnej miere súčinný s orgánmi činnými v trestnom konaní. Bude viesť riadny život, tak ako ho viedol aj doposiaľ, nedopustí sa žiadnej trestnej činnosti a splní, a dodrží všetky povinnosti a obmedzenia, ktoré mu budú uložené. Zároveň súhlasí aj s monitorovaním svojho pohybu za použitia technických prostriedkov.

V samom závere, s poukazom na uvádzané dôvody, žiada obvinený, aby bol z väzby prepustený na slobodu, nakoľko pri jeho väzobnom stíhaní neexistujú materiálne väzobné podmienky. Alternatívne navrhuje nahradiť väzbu iným procesným prostriedkom, k čomu dodáva, že jeho otec [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], trvale bytom [REDAKOVANÉ], je pripravený zložiť za neho peňažnú záruku vo výške 50.000,- €, k čomu navrhuje osobu vypočítať.»

Podľa názoru okresného súdu aj naďalej platí, že skutky, pre ktoré bolo začaté trestné stíhanie voči sťažovateľovi, boli skutočne spáchané, majú znaky v uznesení o vznesení obvinenia uvedených trestných činov a je dané dôvodné podozrenie, že skutky spáchal sťažovateľ. V danom štádiu konania je zo spáchania skutkov kladených mu za vinu usvedčovaný najmä na základe dôkazných prostriedkov z prípravného konania, v ktorých je premietnutá genéza vyšetrovaného prípadu konštatujúca mechanizmus a schému páchania trestnej činnosti. Vyplýva z nej, že sťažovateľ mal byť aktívnym aktérom páchania tejto trestnej činnosti, čo je zrejmé z doteraz zabezpečených dôkazov. Navyše, obvinený [REDAKOVANÉ] pri výsluchu na okresnom súde podrobne popísal, ako jednotlivé obchody prebiehali, ale aj aktívnu účasť obidvoch spoluobvinených, pričom táto výpoveď významným spôsobom podporuje zistenia orgánov činných v trestnom konaní prameniace z dôkazov tvoriacich súčasť vyšetrovacieho spisu. Výpoveď [REDAKOVANÉ] ako obvineného pred okresným súdom po náležitom poučení je plnohodnotnou použiteľnou výpoveďou. Navyše, obvinení [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] uvádzajú, že do obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], s. r. o., chodievali sami, prípadne aj vo dvojici a celý čas vymedzený v skutku zbrane dohadovali, resp. objednávali, vyplácali za ne finančnú hotovosť, preberali ich, no napriek tomu v záznamových knihách zbraní ich mená nefigurujú.

Nie je možné súhlasiť ani s tvrdením obhajoby, že by sa vyšetrovateľ podrobnejšie nezaoberal znakmi kvalifikovaných skutkových podstat stíhaných trestných činov. V uznesení o vznesení obvinenia sa v nadväznosti na hodnotené dôkazy rozoberajú úlohy jednotlivých obvinených, ich koordinácia, plánovitosť a celá zistená súčinnosť zachytená

podľa pravidelne sa opakujúcej schémy. Čo sa týka rozsahu stíhaných trestných činov, vyšetrovateľ použil opatrnejšiu formuláciu „*nie menej ako 133.000,- €*“, súčasne ale v odôvodnení uznesenia uviedol jeden z možných prameňov rozsahu stíhaných trestných činov, kde presnejšie uvádza sumu rozsahu skutku (spodná hranica rozsahu je 554 040 €), a zároveň poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Tdo 83/2016 z 9. novembra 2017, ktoré podrobne rieši východiská pre určovanie rozsahu činu, ktorý v tejto fáze násobne prekračuje sumu 133 000 €. Pri trestnom čine skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie ostalo (ako dôrazne uvádza sťažovateľ) vymedzenie škody absolútne nepovšimnuté. Je to tak preto, lebo o škode ako kvalifikačnom znaku sa v ním správne určenej právnej kvalifikácii nehovorí, teda tento trestný čin sa nekvalifikuje podľa ods. 3 písm. a), ale podľa ods. 3 písm. c) Trestného zákona, čo je celkom iný kvalifikačný znak nepojednávajúci ani o rozsahu činu, ani o výške škody, a ktorého dôvodnosť vyplýva z kontextu konania sťažovateľa. V súvislosti s námietkami sťažovateľa, podľa ktorých sa žiadnej trestnej činnosti nedopustil, a že išlo o legálnu obchodnú činnosť, treba poznamenať, že takéto tvrdenie nemá v dosiaľ zabezpečených dôkazoch dostatočnú oporu a treba ho považovať za predčasné. Naopak, dosiaľ zadovážené dôkazy dostatočne odôvodňujú podozrenie zo spáchania trestnej činnosti sťažovateľa. V tomto štádiu konania dôkazná situácia nemusí byť jednoznačná a bez akýchkoľvek pochyb usvedčujúca sťažovateľa, pretože postačuje existencia dôvodného podozrenia, že sa sťažovateľ trestnej činnosti dopustil. Takéto podozrenie z doteraz zistených skutočností nepochybne vyplýva. Konštatovanie sťažovateľa, že v jeho prípade išlo len o legálny predaj zbraní bez akýchkoľvek ďalších úmyslov, nemá oporu v dosiaľ zadovážených dôkazoch, ale práve naopak, je podstatne spochybnené. Osobitne sa okresný súd zaoberal otázkou, či bol skutok spáchaný organizovanou skupinou, a dospel k záveru, že sa tak stalo. Vyplýva to predovšetkým z dosiaľ zadovážených podkladov z vyšetrovacieho spisu dokumentujúcich skutkovú schému spočívajúcu v spolčení viacerých osôb a v del'be úloh medzi nimi vyznačujúcu sa plánovitosťou a koordinovanosťou. Jednotliví členovia skupiny plnili vopred dohodnuté úlohy, ako aj prípravu na úspešné spáchanie skutku. Každý z páchatel'ov mal nepochybne vedomosť o tom, aký skutok má byť spáchaný. Úlohou sťažovateľa ako konateľa obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], s. r. o., bolo na základe objednávok [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] postupne nakupovať plne účinné palné zbrane od rôznych predajcov, tieto plne

účinné palné zbrane nechať prerobiť na zbrane s menšou účinnosťou typu flobert, pripraviť ich v požadovaných množstvách na odkúpenie a následne prekryť nákupcov falošnými identitami a falošnými dokladmi v povinne vedenej záznamovej knihe zbraní typu D, ako aj na vystavovaných faktúrach odberateľom, prijímať od nich len hotovostné platby a vytvárať tak opakovane týmto osobám podmienky na ďalšiu nelegálnu činnosť, ktorou je spätné prerábanie flobertových zbraní (tzv. ich reaktivácia) na plne účinné strelné zbrane. Uvedená činnosť sťažovateľa je základnou činnosťou, bez ktorej by nebolo možné úspešne realizovať trestnú činnosť celej skupiny. [REDAKOVANÉ] v roku 2018 až do 20. marca 2019 sám zadával sťažovateľovi objednávky na presný počet flobertových zbraní, ktoré následne za hotovostné platby odkupoval, pričom sťažovateľ mu umožnil prekryvať sa falošnou identitou. Následne [REDAKOVANÉ] z pozadia sprostredkoval kontakt na obchodnú spoločnosť [REDAKOVANÉ], s. r. o., pre [REDAKOVANÉ] a odovzdal mu know-how v súvislosti s evidovaním sa pod falošnou identitou. [REDAKOVANÉ] používal počas celého monitorovaného obdobia vozidlo, ktoré predtým používal na rovnakú činnosť [REDAKOVANÉ]. [REDAKOVANÉ] zároveň zastrešoval chod nelegálnej dielne, v ktorej dochádzalo k skladovaniu, prerábaniu a hromadeniu nedovolených strelných zbraní. Zistenou úlohou ukrajinského občana [REDAKOVANÉ] bolo pravidelne vstupovať na územie Slovenskej republiky, následne vykonávať objednávku presného množstva zbraní u sťažovateľa, vykonať hotovostný nákup a pod falošnou identitou vyzdvihnúť zbrane a transportovať ich do presne zistenej nelegálnej dielne a tam osobne vykonať protizákonnú reaktiváciu flobertových zbraní, resp. na ňu dohliadať a zabezpečovať následný vývoz a predaj do západnej Európy. S poukazom na uvedené bolo potrebné žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby zamietnuť.

U sťažovateľa je naďalej daný dôvod väzby podľa ustanovenia § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Sťažovateľ nemá žiaden záznam v registri trestov. Išlo o zbrane, po ktorých je vzhľadom na opakovane nakupované množstvá na čiernom trhu neustály dopyt. Dokumentované množstvo reaktivovaných zbraní, pravidelnosť ich nákupov a hromadenia oprávňuje konštatovať, že nešlo o jednorazový obchod sťažovateľa, ku ktorému by sa dostal náhodou. Je stíhaný pre pravidelne sa opakujúcu trestnú činnosť pozostávajúcu najmenej z 18 čiastkových skutkov spáchaných v priebehu viac ako jedného roka, pričom je zrejmé, že aj táto trestná činnosť znamená zdroj príjmov na pokrývanie životných potrieb sťažovateľa. Pokiaľ sťažovateľ toto konštatovanie vytýka, treba uviesť, že

zo spisu je zrejmé, že sťažovateľ mal príjem aj z legálneho podnikania, ale aj z podnikania, pre ktoré je stíhaný. Uvedené bude nesporne predmetom ďalšieho dokazovania. Pravidelne sa opakujúca trestná činnosť páchaná po dobu viac ako jedného roka spolu s poznatkom, že ide o osoby zorientované v obchode so zbraňami, podporuje dôvodnú obavu, že v prípade prepustenia sťažovateľa na slobodu bude v páchaní trestnej činnosti pokračovať. Väzobný dôvod sa tak opiera o konkrétne skutočnosti, z ktorých vyplýva reálna obava z následkov predpokladaných ustanovením o preventívnej väzbe. Z obsahu spisu je zrejmé, že sťažovateľ sa opakovane dopúšťa pokračujúcej trestnej činnosti zameranej na získanie majetkového prospechu pre účely zabezpečenia finančných prostriedkov na uspokojovanie svojich potrieb. Dôsledky identifikovanej trestnej činnosti presahujú hranice Slovenskej republiky, keď reaktivované zbrane končili preukázateľne v dispozícii páchatel'ov rôznej trestnej činnosti v rámci viacerých krajín západnej Európy, pričom pozornosť týchto krajín bola a stále je zameraná na slovenský trh so zbraňami typu flobert, ktorých pomerne jednoduchá nedovolená reaktivácia na plne účinné strelné zbrane umožňuje ich následné vysokoziskové umiestňovanie na čiernom trhu v rámci Európskej únie. Možno konštatovať, že išlo o už zabehnutú trestnú činnosť. Spoluobvinení sťažovateľa mali dlhodobé kontakty na osoby na Ukrajine, ktoré od nich nakupovali prerobené zbrane. Vo vzťahu k vzdaniu sa pozície štatutára v obchodnej spoločnosti [REDACTED], s. r. o., ako aj vo vzťahu k tomu, že sťažovateľ nie je držiteľom zbrojného preukazu, treba uviesť, že pre zadovážovanie flobertových zbraní v neobmedzených množstvách na ďalšiu nelegálnu činnosť s nimi nie sú uvedené predpoklady potrebné a, navyše, sťažovateľ má kontakty na iných predajcov zbraní. Skutočnosť, že sťažovateľ dosiaľ žil bezúhonným spôsobom života a má rodinné zázemie, nevylučuje opodstatnenosť jeho väzobného stíhania. Nie je stíhaný len pre ojedinelé náhodné konanie, ale pre trestnú činnosť páchanú v priebehu dvoch rokov viacerými útokmi. Ani bezproblémové rodinné prostredie nemožno považovať za dostatočnú záruku, že sťažovateľ už nebude trestnú činnosť páchať (dopúšťať sa jej práve pri existencii takýchto bezzávadových rodinných pomerov).

S poukazom na charakter predmetnej trestnej veci zabezpečovacie inštitúty podľa § 80 ods. 1, resp. podľa § 81 ods. 1 Trestného poriadku umožňujúce nahradiť väzbu miernejším opatrením nie sú v tomto štádiu trestného stíhania dostatočným nástrojom, ktorým by bolo možné dosiahnuť stav, aby sťažovateľ v prípade prepustenia na slobodu

nepokračoval v páchaní trestnej činnosti. Nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka je iným druhom preventívneho (zabezpečovacieho) opatrenia. Nejde tu o pravú „záruku“, keďže obvinený tu nie je motivovaný k sebaobmedzovaniu hrozbou dodatočnej materiálnej či nemateriálnej ujmy pre seba alebo pre iné osoby. Podstatou dohľadu probačného a mediačného úradníka je v podstate to isté, čo je účelom väzby, len miernejším spôsobom uloženia určitých obmedzení a zabezpečenia dohľadu nad ich dodržiavaním. Prepustenie sťažovateľa z väzby aj po zohľadnení účinkov dohľadu probačného a mediačného úradníka by výrazne zvýšilo riziko zmarenia účelu trestného stíhania pokračovaním v páchaní trestnej činnosti. Okresný súd tu znova poukazuje na okolnosti a rozsah páchania trestnej činnosti, ktoré smerujú za hranice Slovenskej republiky. Z rovnakých dôvodov by účel väzby nebol dosiahnutý ani písomným sľubom sťažovateľa, ktorý ostal len v rovine formálneho vyhlásenia, že povedie riadny život a nedopustí sa žiadneho protiprávneho konania. Čo sa týka žiadosti o nahradenie väzby peňažnou zárukou, práve všetky skutočnosti dokumentujúce existenciu väzobného dôvodu podľa ustanovenia § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku vylučujú úvahy o nahradení väzby peňažnou zárukou v akejkoľvek výške, pretože riziko pokračovania v páchaní trestnej činnosti je príliš vysoké. Preto ani nebolo potrebné osobu ponúkajúcu peňažnú záruku za sťažovateľa vypočúť.

24. Z uznesenia krajského súdu č. k. 3 Tpo 14/2020-568 z 31. marca 2020 vyplýva, že ním bola podľa ustanovenia § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ako nedôvodná zamietnutá sťažnosť podaná sťažovateľom proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 36 Tp 103/2019 z 9. marca 2020

Podľa názoru krajského súdu dosiaľ zadovážené dôkazy opodstatňujú trestné stíhanie sťažovateľa. Nemožno sa stotožniť s jeho námietkami týkajúcimi sa nedôvodnosti trestného stíhania. Dosiaľ zadovážené dôkazy neumožňujú dospieť k jednoznačnému a nespochybniteľnému záveru, že sa sťažovateľ nedopustil trestnej činnosti (ako to naznačuje v podanej sťažnosti). O jeho väzbe sa právoplatne rozhodlo 7. januára 2020 a o prepustenie z väzby požiadal 12. februára 2020. Je nepochybné, že od posledného rozhodnutia o väzbe uplynula pomerne krátka doba, počas ktorej vyšetrovateľ vykonával dokazovanie plynulo a bez prieťahov. Samotná skutočnosť, že v tomto období neboli

zabezpečené ďalšie dôkazy, ktoré by výrazne preukazovali páchanie trestnej činnosti práve ním (ako na to poukazuje sťažovateľ), ešte neumožňuje automaticky konštatovať, že podozrenie vo vzťahu k nemu bolo rozptýlené. V tomto smere treba poukázať na dôkazy zabezpečené už pred vzatím sťažovateľa do väzby, ktoré doteraz neboli spochybnené takým spôsobom, na základe ktorého by bolo možné považovať trestné stíhanie za nedôvodné. Od vzatia do väzby sťažovateľa (teda od 9. decembra 2019) boli opakovane pribratí znalci, zabezpečili sa štyri znalecké posudky, odobral sa biologický materiál u obvinených, prepisujú sa telefonické hovory a SMS správy, vykonala sa obhliadka motorového vozidla, zabezpečili sa preklady posudkov z cudziny a vypracovali sa žiadosti bankovým inštitúciám (v počte 47). Ide o rozsiahlu trestnú činnosť páchanú dlhodobo sofistikovaným spôsobom, a preto neobstojí tvrdenie sťažovateľa, podľa ktorého podozrenie voči nemu stráca na sile. Už zabezpečené dôkazy svedčiace v jeho neprospech neboli dosiaľ spochybnené, resp. vyvrátené takým spôsobom, ktorý by opodstatňoval záver o nedôvodnosti trestného stíhania sťažovateľa.

Pokiaľ sťažovateľ namieta konštatovanie okresného súdu, podľa ktorého trestná činnosť mala predstavovať zdroj jeho príjmov na pokrývanie životných potrieb, treba poznamenať, že na túto skutočnosť reagoval krajský súd už v uznesení zo 7. januára 2020, v ktorom konštatoval, že podľa obsahu spisu sťažovateľ má nepochybne aj príjem z legálneho podnikania, pričom rozsah jeho prípadného profitovania z trestnej činnosti bude vecou ďalšieho dokazovania.

Ani kroky, ktoré sťažovateľ podnikol na prerušenie akýchkoľvek činností súvisiacich s predajom, resp. držbou zbraní, opodstatnenosť jeho trestného stíhania nespochybňujú. Sťažovateľ je osobou s bohatými poznatkami týkajúcimi sa manipulácie a obchodovania so zbraňami a podľa dosiaľ zadovážených dôkazov má rozsiahle kontakty na iných predajcov zbraní, resp. na osoby zaoberajúce sa úpravou zbraní. Preto ani skutočnosť, že sa sám vzdal podnikania so zbraňami a bol mu zaistený zbrojný preukaz, nevylučuje možnosť kontaktovať sa na jemu známe osoby zaoberajúce sa obchodovaním so zbraňami. Vzhľadom na charakter trestnej činnosti, ktorej sa mal sťažovateľ dopúšťať opakovanými útokmi v priebehu dvoch rokov, ako aj vzhľadom na rozsah tejto trestnej činnosti existuje v súčasnom štádiu konania opodstatnená obava, že by v prípade prepustenia na slobodu mohol v páchaní obdobnej trestnej činnosti pokračovať. Preto je potrebné stotožniť sa

so záverom okresného súdu o opodstatnenosti väzobného trestného stíhania sťažovateľa aj v súčasnom štádiu konania, lebo doteraz zistené skutočnosti nepochybne umožňujú dospieť k záveru o dôvodnej obave z pokračovania v páchaní obdobnej trestnej činnosti v prípade prepustenia sťažovateľa z väzby. Preukázateľne existujú podmienky, ktoré by mu páchanie takejto trestnej činnosti bez ťažkostí umožňovali.

V súvislosti s námietkou sťažovateľa, že vyšetrovateľ nevykonal žiaden z ním navrhnutých dôkazov, treba uviesť, že sťažovateľ ako obvinený má právo navrhnúť dôkazy vo svoj prospech, avšak je výlučne vecou vyšetrovateľa, resp. prokurátora, ktoré dôkazy, v akom rozsahu a v akom poradí budú vykonané. Len skutočnosť, že vyšetrovateľ nezačal prednostne vykonávať dôkazy vykonané sťažovateľom, nemožno považovať za porušenie práva na obhajobu. Krajskému súdu (ale ani okresnému súdu) neprináleží v prípravnom konaní usmerňovať vyšetrovateľa, ktoré dôkazy, v akom rozsahu a v akom poradí má vykonávať. Je výlučne vecou vyšetrovateľa, aký spôsob a rozsah dokazovania v prípravnom konaní zvolí.

Vo vzťahu k námietke sťažovateľa o nedostatočnom vysvetlení otázky, do akej miery by jeho prepustenie na slobodu zvyšovalo riziko naplnenia konania odôvodňujúceho väzbu, treba uviesť, že sťažovateľ je osobou s rozsiahlymi stykmi na predajcov, resp. výrobcov zbraní, prípadne na osoby zaoberajúce sa úpravou zbrane. Táto skutočnosť odzrkadľuje aj rozsah a charakter trestnej činnosti, pre ktorú je stíhaný. Práve takéto postavenie sťažovateľa s poukazom na charakter trestnej činnosti, pre ktorú je stíhaný, by riziko z pokračovania v páchaní obdobnej trestnej činnosti výrazne zvýšilo.

Nie celkom podstatná je námietka sťažovateľa, podľa ktorej znalecký posudok Ing. Godočíka nie je zažurnalizovaný. Samotná táto skutočnosť, pokiaľ je znalecký posudok súčasťou vyšetrovacieho spisu, nemá podstatný vplyv na posudzovanie zákonnosti väzby sťažovateľa. Zároveň je však nesporné, že každý dôkaz nachádzajúci sa v spise musí byť riadne zažurnalizovaný.

Neopodstatnená je aj námietka, podľa ktorej z doterajších 9233 telefonátov a SMS správ bola prepísaná len malá časť. Rozsiahlosť týchto správ a telefonátov si nesporne vyžaduje určité časové obdobie a aj v tomto smere je vecou predovšetkým prokurátorského dozoru, aby sa v súvislosti so zabezpečením tohto dôkazu zachoval zákonný postup.

Pokiaľ sťažovateľ namieta, že do zápisnice o jeho výsluchu na okresnom súde 9. marca 2020 nebola uvedená jeho písomná výpoveď (táto bola len priložená k zápisnici), takýto postup nemožno považovať za nezákonný a už vôbec nie za taký, ktorý by obmedzoval právo sťažovateľa na obhajobu. Zo zápisnice o výsluchu sťažovateľa z 9. marca 2020 jednoznačne vyplýva, že sťažovateľ v rámci svojej výpovede uviedol, že ju má pripravenú v písomnej podobe a túto potom pred okresným súdom predniesol s tým, že písomné vyhotovenie sa založí do spisu ako súčasť zápisnice o výsluchu (čo sa aj stalo). Zo spisu vyplýva, že písomná výpoveď sťažovateľa na č. l. 432 – 446 je skutočne pripojená k zápisnici o výsluchu sťažovateľa a tvorí jej súčasť. Za takýchto okolností je neopodstatnené, ale najmä nadbytočné, aby sa toto písomné vyjadrenie aj doslovne prepisovalo do zápisnice o výsluchu. Preto postup okresného súdu ani v tomto smere nepovažuje krajský súd za odporujúci zákonu s následkom porušenia práva sťažovateľa na obhajobu.

Čo sa týka dĺžky konania pri rozhodovaní o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby, treba uviesť, že ani v tomto smere nebolo zistené také pochybenie orgánov prípravného konania, resp. okresného súdu, na základe ktorého by bolo možné konštatovať, že sa nepostupovalo v súlade so zákonom, teda že by o žiadosti sťažovateľa nebolo rozhodnuté v primeranej lehote, resp. neodkladne. Žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby bola prokurátorovi doručená 12. februára 2020. Dňa 20. februára 2020 bolo doručené doplnenie žiadosti s listinnými prílohami v počte 19 strán. Prokurátor doručil spisový materiál spolu s vlastným zamietavým stanoviskom okresnému súdu 24. februára 2020. Výsluch sťažovateľa pred okresným súdom sa konal 9. marca 2020 a súčasne bolo o jeho žiadosti rozhodnuté. Po doručení uznesenia okresného súdu procesným stranám bol spis predložený krajskému súdu 24. marca 2020, ktorý o sťažnosti rozhodol 31. marca 2020. Preto v postupe orgánov prípravného konania, ale ani v postupe okresného súdu neboli zistené prieťahy, resp. taká pomalosť, ktorá by odporovala požiadavke vybaviť žiadosť urýchlene a bez meškania. S prihliadnutím aj na rozhodnutia ESLP (na ktoré poukazoval aj sťažovateľ) treba dospieť k záveru, že vzhľadom na rozsiahlosť spisového materiálu, charakter trestnej činnosti a na fakt, že ide o skupinovú vec, lehoty konania na jednotlivých stupňoch všeobecných súdov nepresiahli ani u jedného z nich dobu jedného mesiaca, a sú preto primerané.

Pokiaľ sťažovateľ namietal arbitrárnosť odôvodnenia uznesenia okresného súdu, treba uviesť, že ani táto námietka nie je dôvodná. Okresný súd odôvodnil svoje výroky zrozumiteľne, a pokiaľ pritom použil pasáže z predchádzajúcich rozhodnutí o väzbe sťažovateľa, resp. z vyjadrení alebo návrhov prokurátora, nemožno takýto postup považovať za nezákonný, resp. arbitrárny len preto, že sa okresný súd stotožnil s väzobnou argumentáciou prokurátora, resp. krajského súdu. Z odôvodnenia uznesenia okresného súdu je zrejmé, prečo považuje väzobné stíhanie sťažovateľa aj v súčasnej dobe za opodstatnené a prečo väzbu sťažovateľa nenahradil navrhovanými inštitútmi.

Pokiaľ ide o záruky ponúknuté sťažovateľom na nahradenie jeho väzby, nemožno ich považovať za dostatočné, a to tým viac, že sťažovateľ je stíhaný pre obzvlášť závažný zločin, v dôsledku čoho k nahradeniu väzby môže dôjsť len pri existencii výnimočných okolností prípadu. Takéto okolnosti krajský súd nezistil. Už vo svojom predchádzajúcom uznesení konštatoval, že len samotné bezzávadové rodinné prostredie, resp. skutočnosť, že sa sťažovateľ stará o dve maloleté deti, nie sú takými okolnosťami, ktoré by bolo možné považovať za výnimočné. Za takú nemožno považovať ani pozitívnu správu o správaní sťažovateľa v mieste bydliska, stanovisko Športového streleckého klubu, ale ani fakt, že sťažovateľ splnil podmienky pre účasť na znaleckých skúškach. Keďže právna kvalifikácia skutkov zodpovedá doterajšej dôkaznej situácii, je potrebné dôsledne posudzovať možnosti nahradenia väzby sťažovateľa, ktorý je stíhaný pre obzvlášť závažné zločiny.

III.

Relevantná právna úprava

25. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

26. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na

neverejnem zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

27. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,

b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,

c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,

d) ktorý je neprípustný,

e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,

f) ktorý je podaný oneskorene,

g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

28. V podanej ústavnej sťažnosti možno identifikovať viacero skupín námietok.

29. Sťažovateľ predovšetkým namieta, že proti nemu vedené trestné stíhanie nie je postavené na relevantných dôkazoch, z ktorých by bolo možné vyvodit' dôvodné podozrenie zo spáchania stíhaného skutku, a že deklarovaný väzobný dôvod [ustanovenie § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku] je len formálny a nevyplýva zo žiadnych konkrétnych skutkových okolností, ktoré by vychádzali zo zákonne zabezpečených dôkazov vo vyšetrovacom spise. Napokon poukazuje na nečinnosť orgánov trestného konania, ktoré nepostupujú bez priesťahov a za 66 dní od uvalenia väzby nedokázali legitimizovať trvanie väzobného stíhania. Inými slovami, podľa názoru sťažovateľa vo vyšetrovaní sa nepostupuje s osobitnou starostlivosťou a urýchlením, hoci ide o väzobnú vec (pozri bod 2).

30. Ďalej sťažovateľ namieta porušenie princípu prezumpcie nevinu, keďže bol označený ako odsúdený a obsah uznesení všeobecných súdov vytvára dojem, že nie orgány činné v trestnom konaní musia preukázať opodstatnenosť trestného stíhania a dôvod

preventívnej väzby, ale sťažovateľ má preukazovať svoju nevinu, ako aj dôvod, prečo nemá byť vo väzbe (pozri bod 6).

31. Okresný súd sa nijako nevysporiadal so skutočnosťou, že koncept vyšetrovacieho spisu predloženého súdu nemal očíslované všetky strany, nezaoberal sa ani tým, že obhajobou predložený znalecký posudok, ako aj návrhy na vykonanie dokazovania neboli zažurnalizované, nereagoval na to, že z 9233 zachytených telefonátov a SMS správ bolo prepísaných iba takmer 100 (čo znamená selektívne vyhodnocovanie týchto dôkazov), predložený koncept vyšetrovacieho spisu obsahuje množstvo úradných záznamov operatívnych pracovníkov polície v rozsahu celého jedného zväzku, čím sa podsúva orgánmi činnými v trestnom konaní vnímaná verzia priebehu skutkového deja, nezaoberal sa skutočnosťami vyčerpávajúco uvádzanými sťažovateľom v rámci výsluchu a napokon nezákonnosť postupu okresného súdu zvyrazňuje aj fakt, že do zápisnice o výsluchu sťažovateľa konanom 9. marca 2020 sa neuviedlo to najpodstatnejšie, teda jeho výpoveď (pozri bod 6 a 7).

32. Argumentácia všeobecných súdov k otázke nahradenia väzby miernejším opatrením je formálna a nedostatočná, používa fráзовité vyjadrenia bez toho, aby boli opreté o skutočné konkrétne okolnosti. Všeobecné súdy iba konštatovali, že žiadne výnimočné okolnosti pre nahradenie väzby nezistili (pozri bod 18).

33. Napokon sťažovateľ namieta dĺžku rozhodovania všeobecných súdov o jeho žiadosti o prepustenie z väzby s tým, že proces trval celkom 48 dní, čo považuje za porušenie jeho označených práv podľa ústavy a dohovoru (pozri bod 7).

34. Ústavný súd ešte predtým, ako by prišiel k hodnoteniu jednotlivých už uvedených námietok sťažovateľa, považuje za potrebné poukázať na určité osobitosti podanej ústavnej sťažnosti.

35. Predovšetkým treba uviesť, že z podanej ústavnej sťažnosti nevyplývajú niektoré najzákladnejšie údaje (napr. akých skutkov, resp. trestných činov sa trestné stíhanie vedené voči sťažovateľovi týka, ktorými rozhodnutiami všeobecných súdov a kedy bol sťažovateľ

vzatý do väzby). Tieto chýbajúce údaje si ústavný súd ozrejmlil z obsahu odôvodnenia uznesenia okresného súdu (pozri bod 23).

36. Ďalej je podstatné, že hoci sťažovateľ tak na titulnej strane ústavnej sťažnosti, ako aj na jej druhej strane tvrdí, že došlo, inter alia, aj k porušeniu čl. 5 ods. 4 dohovoru, v návrhu nálezu (petite ústavnej sťažnosti) na s. 12 v rozpore s tým sa vyslovenia porušenia čl. 5 ods. 4 dohovoru už nedomáha. Z pohľadu ústavného súdu je v takejto situácii podstatné požadované znenie nálezu (petitu), z ktorého bude ústavný súd aj v tomto prípade vychádzať.

37. Napokon treba poznamenať, že sťažovateľ podľa vlastného tvrdenia predložil spolu s ústavnou sťažnosťou ako jeden z viacerých listinných dôkazov žiadosť o prepustenie z väzby z 12. februára 2020 adresovanú prokurátorovi (pozri s. 3 ods. 9 ústavnej sťažnosti). V skutočnosti však bola ústavnému súdu predložená žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby z 29. apríla 2020, ktorá bola toho istého dňa doručená prokurátorovi osobne do podateľne. Ide teda celkom zrejme o žiadosť, ktorú sťažovateľ podal potom, ako jeho skoršia žiadosť z 12. februára 2020 (ktorá je predmetom tohto konania) bola právoplatne zamietnutá. Podľa všetkého sa tak stalo omylom, resp. nedopatrením. Ústavný súd preto vychádzal z obsahu žiadosti o prepustenie z väzby z 12. februára 2020 v znení, ako je toto zhrnuté v uznesení okresného súdu sp. zn. 36 Tp 103/2019 z 9. marca 2020 (pozri bod 23 v časti písanej kurzívou), keďže správnosť zhrnutia obsahu žiadosti v tomto uznesení sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti nenamietal.

38. Ústavnú sťažnosť treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

39. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu

možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

40. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (*mutatis mutandis* I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

41. Článok 5 ods. 1 písm. c) dohovoru oprávňuje zatknúť a uväzniť osobu iba na základe existencie dôvodného podozrenia, že zatknutá osoba spáchala trestný čin, pričom trvanie takéhoto podozrenia je podmienkou *sine qua non* zákonnosti držania osoby vo väzbe. Naproti tomu z čl. 5 ods. 3 dohovoru nepochybne vyplýva, že trvanie podozrenia po určitom čase už nestačí na odôvodnenie ďalšej existencie väzby, pretože súd musí zistiť iné dôvody opodstatňujúce ďalšie trvanie väzby (Stögmüller proti Rakúsku, Letellier proti Francúzsku). Takýmito ďalšími dôvodmi môžu byť hrozba dokončenia trestného činu nachádzajúceho sa v štádiu pokusu, nebezpečenstvo opakovania trestného činu alebo pokračovania v ňom, zabránenie v úteku po spáchaní trestného činu, ovplyvňovanie vyšetrovania.

42. Konštrukcia dôvodov väzby v slovenskom Trestnom poriadku je iná (pre obvineného priaznivejšia) ako podľa dohovoru, lebo už pri počiatočnom pozbavení slobody

vyžaduje kumuláciu dôvodného podozrenia s niektorým z dôvodov väzby uvedených v ustanovení § 71 ods. 1 Trestného poriadku.

43. Z dosiaľ uvedeného možno vyvodit', že podľa slovenského práva v prípade vzatia do väzby musia byť splnené štyri podmienky. Po formálnej stránke musí existovať uznesenie o vznesení obvinenia. Po materiálnej stránke sa vyžaduje existencia dôvodného podozrenia zo spáchania skutku, za ktorý je vznesené obvinenie. Ďalej tento skutok musí vykazovať znaky niektorého trestného činu. Napokon musí existovať niektorý z väzobných dôvodov podľa ustanovenia § 71 ods. 1 Trestného poriadku.

44. Skutočnosť, že tu boli dôvody väzby po celú dobu jej trvania, však sama osebe v prípade ďalšieho trvania väzby nestačí pre záver, že obvinený bol súdený v primeranej lehote, ak väzba trvala neprimerane dlho. Primeranosť lehoty sa tu posudzuje podľa rovnakých kritérií ako primeranosť lehoty konania podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, t. j. podľa povahy veci, správania strán a správania orgánov štátu. Primeranosť lehoty sa pritom posudzuje prísnejšie ako v prípade čl. 6 ods. 1 dohovoru a vyžaduje sa, aby orgány činné v trestnom konaní, ako aj všeobecné súdy postupovali vo väzobných veciach vo veci samej s osobitnou starostlivosťou a urýchlením (Tomasi proti Francúzsku, Abdoella proti Holandsku).

45. Možno urobiť záver, že podľa slovenského práva v prípade ďalšieho trvania väzby musí byť splnených päť podmienok. Po formálnej stránke musí existovať uznesenie o vznesení obvinenia. Po materiálnej stránke sa vyžaduje existencia dôvodného podozrenia zo spáchania skutku, za ktorý je vznesené obvinenie. Ďalej tento skutok musí vykazovať znaky niektorého trestného činu. Musí existovať niektorý z väzobných dôvodov podľa ustanovenia § 71 ods. 1 Trestného poriadku. Napokon, vo veci samej sa musí postupovať s osobitnou starostlivosťou a urýchlením.

46. Podozrenie zo spáchania trestného činu musí byť dôvodné. Odôvodnenosť podozrenia, na ktorom sa musí zakladať vzatie do väzby, je základným prvkom ochrany poskytovanej čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru pred svojvoľným pozbavením slobody.

Existencia dôvodného podozrenia predpokladá existenciu skutočností alebo dôkazov spôsobilých presvedčiť objektívneho pozorovateľa, že obvinený mohol spáchať trestný čin. Závisí však od všetkých okolností prípadu, či podozrenie je dôvodné. Pritom nepostačuje subjektívne hľadisko úprimného presvedčenia orgánu trestného stíhania o existencii podozrenia, ale vyžadujú sa aj sa objektívne skutočnosti a dôkazy o dôvodnosti podozrenia, ktoré musí doložiť štát. Z povahy veci však zároveň vyplýva, že stupeň podozrenia nemôže byť taký vysoký, aký sa vyžaduje pre obvinenie alebo pre obžalobu (Murray proti Spojenému kráľovstvu). Obdobné úvahy sa vzťahujú aj na existenciu niektorého z väzobných dôvodov podľa ustanovenia § 71 ods. 1 Trestného poriadku.

47. Vo vzťahu k námietkam sťažovateľa uvedeným v bode 29, resp. 2 treba uviesť, že podľa názoru ústavného súdu možno v danom prípade odôvodnenie uznesení všeobecných súdov o zamietnutí návrhu sťažovateľa na prepustenie z väzby [tak vo vzťahu k existencii dôvodného podozrenia zo spáchania trestného činu, ako aj vo vzťahu k existencii obavy z pokračovania v trestnej činnosti v zmysle ustanovenia § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku] považovať v tomto štádiu za dostatočné a presvedčivé. Konkrétne skutočnosti, na ktoré všeobecné súdy veľmi podrobne poukazujú (a ktoré vyplývajú z konkrétne označených a už zabezpečených dôkazov), umožňujú dospieť tak k záveru o existencii dôvodného podozrenia zo spáchania trestného činu sťažovateľom, ako aj o existencii obavy z pokračovania v trestnej činnosti v prípade sťažovateľa. Rovnako ako dostatočná a presvedčivá sa javí aj argumentácia všeobecných súdov v súvislosti s tvrdenou nečinnosťou orgánov trestného konania, ktoré podľa názoru sťažovateľa nedokázali legitimizovať trvanie väzobného stíhania. Ani z pohľadu ústavného súdu nemožno preto dospieť k záveru, že sa vo veci samej nepostupuje s osobitnou starostlivosťou a urýchlením.

48. Pokiaľ sťažovateľ namieta porušenie princípu prezumpcie neviny s tým, že v štádiu prípravného konania bol označený ako odsúdený, pričom uznesenia všeobecných súdov vytvárajú dojem, ako keby mal sťažovateľ preukazovať nevinu, ale aj dôvod, prečo nemá byť vo väzbe (pozri body 30 a 6), treba uviesť, že uvedené tvrdenia nie sú dostatočne konkrétne a presné. Sťažovateľ neuviedol, kedy, kde a kým mal byť označený ako odsúdený, resp. z ktorých konkrétnych pasáží uznesení všeobecných súdov má vyplývať

dojem, že má preukazovať vlastnú nevinu, ako aj dôvod, prečo nemá byť vo väzbe. Ústavný súd sám takéto tvrdenia, resp. indicie v predložených listinných dôkazoch (najmä uzneseniach všeobecných súdov) nenašiel.

49. V súvislosti s námietkami sťažovateľa technicko-procesného charakteru uvedenými v bode 31, resp. 6 a 7 možno uviesť:

50. Podľa názoru ústavného súdu samotné tvrdené skutočnosti, podľa ktorých koncept vyšetrovacieho spisu nemal očíslované všetky strany, obhajobou predložený znalecký posudok, ako aj návrhy na vykonanie dokazovania neboli zažurnalizované, prevažná väčšina zachytených telefonátov a SMS správ nebola prepísaná, vyšetrovací spis obsahuje vo veľkom množstve úradné záznamy operatívnych pracovníkov polície (aj keby všetky tieto tvrdenia boli pravdivé), bez ďalšieho nedôvodnosť, resp. neopodstatnenosť ďalšieho trvania väzby sťažovateľa nezakladajú. Ako na to správne poukazuje krajský súd, podstatné je, že obhajobou predložený znalecký posudok Ing. Godočíka sa v spise nachádza a zachytené telefonáty a SMS správy vzhľadom na ich veľký počet sa prepisujú iba postupne. Ani ďalšie namietané skutočnosti nie sú spôsobilé ovplyvniť správnosť rozhodovania o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby.

51. Ústavný súd považuje za potrebné osobitne sa zaoberať námietkou sťažovateľa, podľa ktorej do zápisnice o jeho výsluchu na okresnom súde 9. marca 2020 sa neuviedla jeho výpoveď, lebo namiesto toho je k zápisnici ako príloha pripojená iba jeho rukou písaná výpoveď (vrátane jej prepisu).

52. Vo všeobecnej rovine možno uviesť, že je právom obvineného, aby v rámci rozhodovania o väzbe bol pred súdom vypočutý, i keď toto právo nie je priamo zakotvené v ustanovení čl. 5 ods. 4 dohovoru (napr. Assenov a ďalší proti Bulharsku, Husák proti Českej republike). Ide dokonca o „prvú záruku“ („first fundamental guarantee“, resp. „première garantie“). Pokiaľ by obvinený bol síce súdom vypočutý, ale obsah jeho výpovede by zo súdneho spisu nevyplýval, potom by bolo možné spochybníť, či jeho právo

byť vypočutý bolo naozaj ústavne konformným spôsobom naplnené. O takúto situáciu však v konkrétnom prípade (ako to vyplynie zo skutočností uvedených nižšie) nešlo.

53. Zo skutkového hľadiska sa javí ako nepochybné, že sťažovateľ svoju argumentáciu na okresnom súde 9. marca 2020 v plnom rozsahu ústne predniesol. Rovnako je nepochybné, že obsah jeho ústneho prednesu nie je v zápisnici reprodukováný. Sťažovateľ netvrdí, že by to, čo osobne ústne na okresnom súde predniesol, sa nezhodovalo s jeho rukou písanou a okresnému súdu predloženou výpoveďou. Jeho námietka spočíva teda iba v tom, že ústne prednesená výpoveď (totožná s písomnou verziou) nebola v zápisnici zachytená.

54. Vychádzajúc z uvedených preukázaných, resp. nesporných skutočností možno dospieť k záveru (zhodnému so záverom krajského súdu), podľa ktorého uvedeným postupom okresného súdu sťažovateľ nebol ukrátený na svojich obhajobných právach.

55. K námietke sťažovateľa o formálnosti a nedostatočnosti argumentácie všeobecných súdov k otázke nahradenia jeho väzby miernejším opatrením (pozri bod 32, resp. 18) ústavný súd uvádza, že s ňou nemôže súhlasiť. Za rozhodujúcu okolnosť treba považovať skutočnosť, že sťažovateľ je obvinený z obzvlášť závažného zločinu, v prípade ktorého nahradenie väzby miernejším opatrením prichádza do úvahy iba výnimočne. Bez ďalšieho možno konštatovať, že argumenty, ktoré v prospech nahradenia väzby miernejším opatrením sťažovateľ uviedol, prima facie nie sú výnimočnými okolnosťami, pretože ide o bežné situácie, resp. okolnosti.

56. Napokon sťažovateľ namieta dĺžku rozhodovania všeobecných súdov o jeho žiadosti o prepustenie z väzby s tým, že celý proces (od podania žiadosti prokurátorovi do právoplatného uznesenia krajského súdu) trval celkom 48 dní, čo má zakladať porušenie jeho označených práv podľa ústavy a dohovoru (pozri bod 33, resp. 7).

57. Ústavný súd predovšetkým poznamenáva, že hoci sťažovateľ namieta neprimeranosť celkovej dĺžky konania o jeho žiadosti o prepustenie z väzby, napriek tomu

sa domáha vyslovenia porušenia práva na urýchlené rozhodovanie o dôvodnosti väzby iba vo vzťahu voči krajskému súdu, keďže podaná ústavná sťažnosť smeruje iba proti postupu a uzneseniu krajského súdu, nie teda proti okresnému súdu a prokurátorovi.

58. Medzi účastníkmi konania sa javí ako nesporné, že spis okresného súdu spolu so sťažnosťou podanou sťažovateľom proti uzneseniu o zamietnutí jeho žiadosti o prepustenie z väzby bol okresným súdom predložený krajskému súdu na rozhodnutie o sťažnosti 24. marca 2020. Krajský súd rozhodol o sťažnosti právoplatne 31. marca 2020, teda na siedmy deň.

59. O väzbe musí súd rozhodnúť urýchlene („bref délai“, „speedily“). Lehota začína podaním návrhu alebo žiadosti a končí vydaním konečného rozhodnutia súdu, prípadne doručením tohto rozhodnutia, ak sa rozhodlo v neprítomnosti obvineného. Neexistuje nijaká pevne ustanovená lehota, v ktorej by súd musel rozhodnúť. Či sa rozhodlo urýchlene, posudzuje sa podľa všetkých okolností prípadu. Spravidla však lehoty rátané na mesiace sú príliš dlhé a nevyhovujú požiadavke rýchlosti v zmysle čl. 5 ods. 4 dohovoru (Bezicheri proti Taliansku, Sanchez – Reisse proti Švajčiarsku, II. ÚS 432/2013, II. ÚS 193/2014, II. ÚS 80/2015, II. ÚS 135/2018).

60. Podľa názoru ústavného súdu dĺžka konania pred krajským súdom v trvaní sedem dní plne zodpovedá kritériám urýchleného rozhodovania o väzbe v zmysle už označenej judikatúry.

61. Námietku porušenia čl. 6 ods. 2 dohovoru možno považovať za zjavne neopodstatnenú aj z iného pohľadu.

62. Ústavná sťažnosť smeruje proti uzneseniu krajského súdu, ktorým tento odobril zamietnutie žiadosti sťažovateľa o jeho prepustenie z väzby. Smeruje teda proti takému uzneseniu, ktorým sa rozhodovalo o väzbe (konkrétne o jej ďalšom trvaní). Ustanovenie čl. 6 ods. 2 dohovoru je *ratione materiae* spravidla súčasťou rozhodovania vo veci samej. V prípade rozhodovania o väzbe (o ponechaní vo väzbe) právo vyplývajúce z tohto

ustanovenia treba považovať za súčasť čl. 5 ods. 4 dohovoru, resp. čl. 17 ústavy. Možnosť porušenia tohto ustanovenia dohovoru v konaní o väzbe preto neprichádza do úvahy už na prvý pohľad (III. ÚS 646/2017, II. ÚS 111/2018, II. ÚS 564/2018).

63. Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. júna 2020

Ľuboš Szigeti
predseda senátu